

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 38. De ordine charitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

Sanguine redemptum, & Baptismatis Sacramentum initiatum, de bonitate Dei non diffidit; ejusque auxilium indefessus implorat, tutum habens in eo refugium, qui veniam cum lacrymis postulant, & peccata animo contrito detestanti nunquam negavit. Hæc sunt magna, & saluberrima consilia Domini, exquisita in omnes voluntates ejus, atque adeò sapienter exquisita, ut electionem nostram occultam esse voluerit, ne securitas superbiam generet, & negligientiam, & qui se existimat stare, videat ne cedat. (1 Cor. 10: 12.) Quia vero electi pauci sunt, debet vir fidelis cum paucis sancte vivere, ut certam faciat vocationem suam, & in fine cum paucis coronari mereatur. *Angusta porta, & arcta via est, que ducit ad vitam, & pauci sunt, qui intravunt eam* (Matth. 7: 13.) ut Christus Redemptor noster nos docet. Ideò per arctam viam incedendum est, semperque timendum, etiam si bene currere videamur, quia de dono perseverantiae nemo securus est. Non tamen animum despondere oportet, sed spes in Deo ponenda, ejusque beneplacito voluntas nostra subjicienda est in tempore, & in æternitate. At aliquis fortè dicit, incerta est mihi de me ipso voluntas Dei. Quid ergo? An tua voluntas de te ipso certa est? sanè non est. Quod si utraque incerta est, cur Divinæ potius voluntati, quam tuæ spem tuam non committis? Superbissimus, & infelicissimus est, qui fiduciam habet in se, & non in Deo; ille autem beatus est, qui confidit in Domino, cuius firma promissio est, & in quo omnes qui speraverunt non sunt confusi.

§. XXXVII.

Spiritum, & perfectionem Christianæ religionis in Charitate consistere.

QUAMVIS per Fidem, & per Baptismum Christiani nuncupemur, & sumus, sola ramen Charitas est, in qua spiritus & anima nostræ religionis consistit, & per quam Christianæ vivere possumus. Sicut enim Deus propter nimiam charitatem suam, qua dilexit nos, Filium suum misit in mundum, ut nos redimeret Sanguine suo: ita nos debemus ipsum diligere toto corde, totis viribus, & proximum sicut nos ipsos. In hoc est charitas, non quasi nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse prior di-

lexit nos, & misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris. Hoc autem est maximum, & primum mandatum, ex quo universa lex pendet & Prophetæ. Hoc Fidei nostra fundatum, scire & cognoscere charitatem Dei, quia cum inimici essemus reconciliati sumus per Christum. Hic ignis est, quem ipse Redemptor noster venit mittere in terram, & nihil vult nisi ut accendatur (Luc. 12: 49.) Hic Spiritus primorum Christianorum fuit, quorum erat cor unum, & anima una: hæc veluti anima est, quæ corpus Ecclesiæ vivificat. Hanc tesseram, quæ sectatores sui à reliquis discernerentur, Christus Dominus reliquit nobis cum dixit: *In hoc cognoscet omnes quod mei esis discipuli, si dilectionem habueritis ad invicem* (Joan. 13: 35.) In hac Dei, & proximi dilectione Christianæ vita perfectio consistit, per quam anima Deo unitur. Est autem perfectio opus divinitate gracie, ac propterea viribus nostris niti, aut nostræ industriae confidere non debemus, sed omnis fiducia nostra in Deo ponenda, ejusque auxilium jugiter implorandum, ut liberet nos à malo, ad quod propensi sumus, & vindicet ab hostiis temptationibus, quorum fraudes & infidiae innumerae sunt. Quod si aliquando labimur, & post lapsum mente concidimus, signum evidens est, quod spes nostra in nobis non in Deo posita erat. Qui enim de se diffidit, agnoscit infirmitatem suam, Deumque ferventius orat, & pugnat alacrius. Oportet autem desiderium perfectionis efficax esse & quotidie crescere, ita ut impellat ad opus, & nunquam minuatur. Non sufficit perfectionem laudare, & alii commendare, sed manus operi admovenda est, ne ex illis simus, qui imperfectiones, & peccata ut aliena detestantur, non ut sua. Tunc vero homo perfectus erit, cum animam suam Deo exhibuerit puram, nudam, simplicem, sine malitia, sine affectu ad creaturas, & avulsa ab omni terrena delectatione.

§. XXXVIII.

De ordine Charitatis.

ILLE justè & sanctè vivit, qui rerum integer aestimator, ordinem servat in dilectione, sedulè advertens, ne aliquid diligit, quod non sit diligendum, aut non diligit quod diligendum est, aut amplius diligit quod minus diligendum est, aut æquè diligit quod vel minus, vel amplius dili-

diligendum est, aut minus vel amplius quod aequè diligi debet. Ideò virtutem nihil aliud esse, quam ordinem amoris, peccatum verò inordinationem amoris viri sapientes definierunt. Sunt quidem & alii affectus, sed omnes ex amore veluti ex fonte procedunt, & si est ordo in amore, omnes affectus ordinati sunt; si non est ordo in amore, in ipsis quoque nullus ordo sed perversitas, & perturbatio est. Non est enim virtus in hac vita, nisi ordinatè diligere quod diligendum est. Id eligere prudentia est: nullis inde averti molestiis, fortitudo est: nullis illecebris, temperantia est: nullà superbiā, justitia est. Talis est autem ordo amoris, qualis est ordo rerum: ita ut ante omnia & super omnia diligendus sit Deus, quo nihil melius, nihil sublimius nec inventari, nec cogitari potest. Ipsum amando mores nostros corrigimus, ut puri puro adhærere valeamus. Mores nostri ex eo quod diligimus dijudicantur: non enim faciunt bonos, vel malos mores, nisi boni vel mali amores. Tenet autem anima, & servat ordinem amoris, si totis viribus diligat quod supra se est, id est Deum: socias verò animas tamquam seipsum. Hæc est lex dilectionis, ut homo diligat Deum, & proximum, & seipsum. Nullum verò præceptum datum est illi de diligendo seipsum, quia nemo seipsum servato ordine rectè amat, nisi Deum diligendo, à quo vis, & modus amandi desumi debent. Sicut homines amare debemus, vel quia justi sunt, vel ut justi sint: ita & semetipsum amare quisque debet, aut quia justus est, aut ut justus sit. Qui se aliter diligit, injustè se diligit, quoniam se diligit ut sit injustus; qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam. Nemo igitur se diligere debet propter se, sed propter illum, qui rerum omnium finis ultimus est, & summum bonum, cui toto affectu inhærente debemus. Nam si se diligit propter se, non se refert ad Deum, & averlus ab incommutabili bono, seipso fruiatur, transgrediens regulam dilectionis divinitus constitutam. Mandatum quippe accepimus amandi Deum toto corde, totâ animâ, totâ mente, ut omnem vitam, & intellectum, rotumque affectum Divinæ dilectioni impendamus; & si quid aliud diligendum in mentem venerit, illuc referatur, quò totus amoris impetus currit. Proximum verò diligere quisque debet sicut seipsum, totam sui, & illius dilectionem in Deum referens, ut etiam proximus Deum diligat toto corde, totâ animâ, totâ mente. Cum ergo præcurrat dilectio Dei, ita ut cætera, quæ diligenda sunt, in ipsum

confiant, ille præ omnibus, & super omnia diligendus, reliqua verò in ipso, & propter ipsum, ut amor noster ordinatus sit.

§. XXXIX.

De dilectione Proximi.

Nec Deus sine proximo, nec proximus sine Deo diligi potest: mandatum enim habemus à Dto; ut, qui diligit Deum, diligat & fratrem suum. Si quis dixerit, quoniam diligo Deum, & fratrem suum oderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt, quomodo potest diligere? (1 Ioan. 4:20) Qui verò præcipit ut proximum diligamus, nullum hominem excipit, non vitiosum, non pauperem, non extraneum, non inimicum. Omnes sincerè amandi, cujuscumque conditionis sint, de corde puro, & fide non fictâ, non verbo & lingua, sed opere, & veritate, (1 Tim. 1:5. 1 Ioan. 3:18.) quia probatio dilectionis exhibito est operis. Sicut Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis, non quia aliquid in nobis dignum amore repererit, sed ob amorem, quo diligebat Deum; ita nos in Deo, & propter Deum omnes diligere debemus, ea puritate, qua nos invicem diligemus in cœlo, nullâ habitâ ratione bonorum, qua in ipsis eluent, nisi quatenus à Deo procedunt, & ad ipsum referuntur. Viri justi tantâ inter se charitate conjuncti sunt, ut, quod quisque in se non habet, hoc in alio se habere læetur: & si quid amplius præ cæteris habeat, id in alios libentissime effundat. Sicut per amorem, quo Deum diligimus, omnes ei adhæremus, & unus cum eo spiritus efficiuntur; ita per amorem proximi omnes ad invicem unum sumus, ut bonum singulorum omnibus commune sit, & quod quisque in se non habet, in altero possideat. Sic omnia mandata servantur, sic impletur omnis justitia. Charitas enim verissima, plenissima, & perfectissima justitia est. Charitas inchoata, justitia inchoata est: Charitas proœcta, proœcta justitia; perfecta Charitas, perfecta justitia, quæ tunc maxima est in hac vita, quando pro ipsa contemnitur.

§. X L.

Quis sit modus fraternæ dilectionis.

Modus amandi proximum duobus præceptis continetur: Alteri feceris, quæ tibi vis fieri: